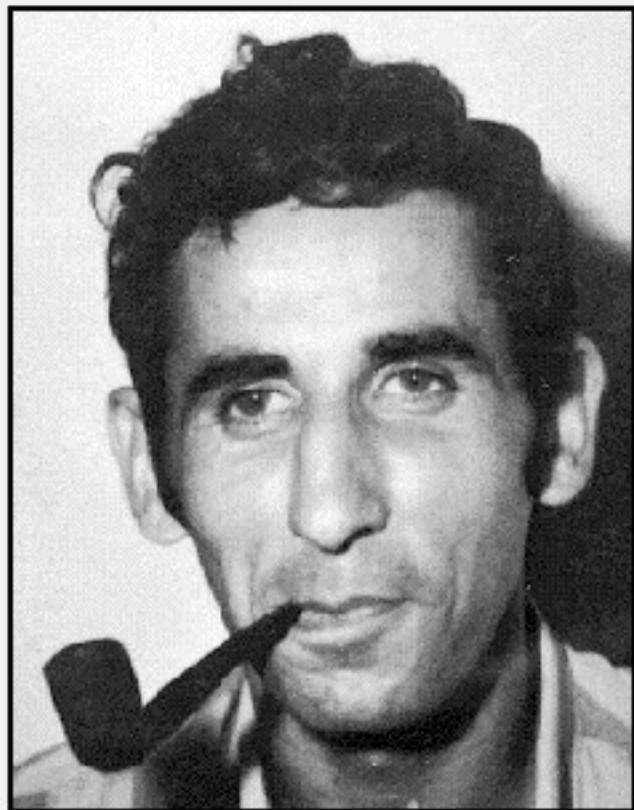

לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

חורש
יחזקאל
ז"ל

דברים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

דברי הספד על קברו מפי מפקדו :

אליהו הרוש.

אסתר, לימור, חגי, אסי וכיצן.

משפחת חורש העניפה.

אבד לכם בן ובעל משפחה למופת.

אנו אבדנו היום עובד ורע, שוב לא יהיו פנינו כתמול שלשום

ושוב לא תהיה החבורה כפי שהיתה.

מהפלחה ומסדור העבודה של קבוץ צובה הגעת ישירות אלינו לנושא

חדש עבורך. ולא עבר זמן רב והתגלית כעוביסט ממדרגה ראשונה, כאילו שהשפה

הערבית ומנהגיה שגורים בפין מזה עידן ועידנים.

היית בין מקימי התשתית שלנו בעזה של שנות ה-70 הקשות, ובסיני,

במדבר בלתי מוכר הקימות תשתית ששרתה ומשרתת את השירות עד עצם היום הזה,

בו בזמן היית בין מניחי היסוד של חבורה מופלאה שכלה נמצאת

עמך כאן ומלווה אותך בדוכן האחרונה.

זכרית לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

באשיותך הקרנת סביבך חום ואהבת הזולת עם יהודים וערבים כאחד.
בהמשך דרכך בתפקיד אבטחה במנילה הרחוקה שמשת מגנט לחברים
נוספים בארצות רחוקות שנצבים עמנו כאן. כדי לבנות ביתך החם חזרת מוקדם
מכפי טנקבע, ושוכ נשאת בעול הבטחון השוטף ברצועה, כאשר אתה בוגר יותר,
אן הדבר לא הפריע לך כהוא זה ליצור קשר עם צעירים ממך כשהם לומדים לאהוב
אותך ולשתות בצמאון מנסיונך הרב.

השנים חלפו והרגשה צורך עד ללמוד ולהתקדם, ואולי לשנות, עמדת לצאת
בשנה הבאה ללימודים גבוהים מתוך מגמה שבסופם תחזור אלינו רענן ונכון לתפקידים
חדשים, נקראת למלא משימות השירות בלכנון. יצאת ללא הסוס ומלאת כדרכך כל הנדרש ממך.
ממשימה זו לא חזרת.

דמותך תלווה אותנו עוד זמן רב, תהיה חסר לכלנו עד למאד.
אסתר והילדים, חזקו ואמצו אנו נמשיך ללוות אתכם ותהיו תמיד
חלק ממשפחתנו.

אין נחומים על אבידתכם, נשתדל להמשיך בדרך אוהה סלל.

יהי זכרו ברוך

דברים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

יורם מ.

כשנפטר אדם מן העולם, הופכות תכונותיו האנושיות לבלתי חשובות וזכרו מוצף בדברי שבח וקילוסין, עד שדומה כי כל אחד שנפטר הוא מל"ו צדיקים. איך כותבים משהו לזכרו של חבר שהיה טוב באמת, שבתכונותיו האנושיות אכן היו המעלות מרובות לאין סעור ממגרעותיו, איך כותבים על אדם כזה בלא להשמע בנאלי ונדוש?...

יחזקאל ז"ל, צירוף המילים הזה איננו הגיוני. מאז האסון הנורא חלף לו זמן מה ובכל זאת אינני יכול להעלות במחשבתי את הצירוף הזה.

קשה לדבר על יחזקאל בזמן עבר, כל אימת שאני נזכר בחוויה נעימה כלשהי, אחת מאותן חוויות שנחרטות בך לכל החיים, הרי זו קשורה ביחזקאל. כל אימת שאני מחפש דוגמא ליורש אישי, יורש אמיתי הנובע מתוך האישיות, יורש קיצוני וללא פשרות, צפה ועולה לנגד עיני דמותו של יחזקאל.

האיש שלא חשש להביע דעתו, אפילו שידע שהמחיר כבד, האיש שלא חשש לומר לאדם כלשהו את שבחו או גנותו בפניו זהו יחזקאל. תכונה זו של יורש אישי צרוף האפילה על כל שאר תכונותיו והכחישה את דרכו בחיים, זו היתה מעלתו הגדולה וזו גם היתה "מגרעתו" ◀

דברים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

הגדולה. פגשתי הרבה אנשים בחיי, למדתי להכיר את המין האנושי בשעותיו הקשות ביותר ולרדת לנבכים האפלים של הרבה מאוד בני אדם. ראיתי אותם גם בשעות גדולות של אושר והצלחה. מעטים מאוד מכל אותם שפגשתי נתברכו בשלמות פנימית כזאת כמו שהיתה ליחזקאל. רק על קומץ מאותם רבים יכולתי לומר "תוכם כברם" כפי שהיה יחזקאל. נפגשנו לראשונה באולפן לערבית ומיד נוצרה ביננו "כימיה". ראיתי לפני כחור חייכן, שמח וטוב לב, איש רעים להתרועע. כבר בימים הראשונים בלטה תכונת היושר הפנימי שלו. יחזקאל ידע להפריד בין העיקר לטפל והחליט שילמד רק את הדברים שלדעתו הם העיקר. בלי לטייח בלי לנסות וללמוד רק עי"ם לרצות את המורים והמנהל. כך נפגשנו ונתיידדנו ומאז במשך שנים עשרה וחצי שנים נמנה יחזקאל על הטובים שבידידי. במשך כל אותן שנים, אפילו כשלא הרבינו להפגש, תמיד ידעתי שאני יכול לבוא ולבקש מיחזקאל כל דבר ובקשתי תענה. יכולתי לבוא ולבקש עצה ולדעת שאקבלנה. זוהי ידידות, דרכינו הצטלבו במשך אותן שנים פעמים רבות, אני זוכר הרבה שיחות ארוכות אל תוך הלילה, בירושלים, בניר עוז, באל עריש, כעזה ועוד. מהן שיחות של מה בכך, מהן שיחות מלב אל לב, ואני יודע דבר אחד חשוב, התבנית ממנה נוצק יחזקאל נשברה ואיננה קיימת עוד, וחבל.

דברים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

אני בטוח שדמותו של יחזקאל לא תשכח לעולם (ואין אלה דברים בעלמא) מליבות
כל אלה שהכירוהו. אי אפשר היה להיות אדיש כלפי יחזקאל, אי אפשר היה שלא לאהבו
אהבת נפש.
הדברים נשמעים נדושים, אך זוהי אחת מאותן פעמים שהם גם נכונים ומשקפים את האדם
שלזכרו נכתבו. וכל יודעיו יעידו.

זכרית לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

דגלים שחורים מפרפרים

ברוח

ככנפי צפרים אסורות.

דרך זמים ולילות

כלנו שוחחים בלך

ובחשאי

עד הגענו

אל השער האפל, הגדול.

פזלדים נבערים

שם נעמוד בחרדה

וכצפה

לפני הפתח

השער האפל, הגדול.

(דוד פוגל)

זכרית לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

לייתי היום את יחזקאל חורש בדרכו האחרונה אל מקומו בבית הקברות הצבאי
שנהר הרצל.

לא הכרתי אותו בחייו ואינני מכירה אותו היום, במותו. אבל הייתי שם לכבודו
ולכבוד כל האחרים, בכל הזמנים. אינני מכירה אותם וללוויותיהם לא הלכתי.
אבל הם אחי, כולם, דרוזים ויהודים כאחד ולכבודם הלכתי.

איכשהו, נגמר לי פתאום. איכשהו, במוצאי שבת אחרי שהוקראה רשימת המתים, פקע
בי משהו - מיתר. פתאום הם עטו עלי, כולם, כל המתים, של כל המלחמות, לאלפיהם.
פניהם היו דמומות וצעירות ומתות, מתות. הם היו, כולם, מסביבי.

שבעים וחמש הקרבנות האלה היו, לפתע פתאום, לסאת הסבל שהוגדשה; השעות המרות,
הארוכות של הצפיה לנס, לחיים; הקבורה החיה בקבר אחים; התמוטטותו של בית בן
7 קומות כבנין קלפים; המירוץ הנואש כנגד השעון; התמונות המופלאות-מחרידות של
ניצולים שנחפרו מתחת לקורות ולתקרות ולגושי בטון; החייל שיבב כתינוק אל אמו;
החייל האחר שמצא את אחיו המת מתחת לחורבות; ערימת השברים המפלצתית שמעכה
מתחיה עולמות שלמים... אי אפשר היה לשאת יותר...

זכרית לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

עמדתי ליד קברו. היו שם רביס, רביס. היה שם בנו שאמר עליו "קדיש". היתה שם אשתו. היו שם אחיו ואחיותיו. היו שם ידידיו, והייתה שם כיתת חנילים צעירים ככבוד אחרון, כתפאורת רקע, כמודעה חיה: "האיש מת למען אדמתו ועמו". בפניהם שקפאו לא מצאתי הד לתעתועי נשמתי. רק אחד מהם, עיניו הירוקות מביטות לא הישר לפני כי אם למטה, אל קבר אחיו המת ואולי אל קברו שלו. והיה שם אביו הישיש בן ה-90. כושל ודהוס, חציו צונח אל קבר בנו, נאקותיו הפצועות מתריסות אל מול אויר הבוקר החדש הזה, מבקש את מותו שלו... ומסגיני היה מוות. בשורות המסודרות, הישרות של המתים, באובדנה של משפחה שכולה, ובי בתוכי-דרך בני.

בי עמדתי שם ולרגע לא הייתי עוד צופה מן הצד. לרגע אחד, ארוך, הייתי אני אם שכולה, מבכה את בנה. לרגע אחד שוב לא הייתה שם שמש כי היה זה בני שלי בן החמש, בן העשרים, בן השלושים בתוך ארון, עטוף בדגל הארץ שורשה את חיו, מורד לאיטו אל הבור, נסגר בעפר. לרגע אחד שוב לא היו לי חיים....

דברים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

... אני מגדלת אותו, את בני, מיום ליום, מרגע לרגע, משנה לשנה. הוא בני והוא איש והוא עצם מעצמוהי ואני רוצה שיגדל לחיים. בחירוף נפש אני נלחמת בכל מעקה ובכל כביש ובכל חלון פתוח; מחזירה לו את חיייו בכל פעם שהוא משליך אותם מנגד. עד מתי אוכל לעמוד בפרץ?

הוא מצייר ומשחובב ונענש ומתחצץ ואומר חכמות. והוא טוב ויפה ומוצלח בעיני. אני רוצה שיחיה-שיחיה! אינני יכולה להכניח לו למות. אני מגדלת אותו - למה? לאיזה עולם?

יש בחיינו איזו פאטאליסטיות איומה. אנחנו אוהבים אנשים. את בנינו ואת הורינו ואת הגברים שלנו. אנחנו אוהבים אותם אהבה גדולה ולמרות זאת איננו יכולים להגן עליהם מגורלם-מעמידם-מאדמתם- מעצמם אפילו. אנחנו מוליכים ילדים ומגדלים אותם בזיעה ובצער ובהתעלות ואחר כך נגזר עלינו, לפעמים, ללוות אותם אל קברם, למח להם, ללכת מאיחבנו; אין בידינו לעשות דבר.

זכרים לזכרו של חורש יחזקאל ז"ל

בדרך אל מחוץ לבית הקברות, בשבילים השוקטים והמוריקים, אחרי שנגמר הכל, פגשנו בפתח בית הקברות, בלוויה נוספת, הבאה בתור.

טור ארוך של אנשים. בראש- משאית צבאית עם הארון, אחריה כיתת הכבוד על נשקה ואחריה האם. שחוחה ומחייפחת, נשענת, עיוורת מכאכ, על זרוע בעלה, הולכת ומועדת וכושלת.....

חברים מספרים על חורש יחזקאל ז"ל

מדברי חברים בבית הספר החקלאי התנועה וקבוץ צובה.

רפאל מיארה.

חורש התכגר לפני כולם, הבגרות המבטאה כידע הרב שהיה עמוך בכחור, ביחסים שלו עם כנות, מבחינת תפיסת עולם, הוא נראה מבוגר מעבר לגילו. גם כשנים הוא היה מעט מבוגר מכולם.

גוב-ארי יוסף

אצל חורש היה דבר אחד יפה וזה ה"אף" שלו. יום אחד חורש נכנס לחדר, וישבו הרבה חברה ממחנות עבודה, אחת הבנות פנתה אליו בפליאה: "מה חורש, עשית נחוח באף? אין האף שלך נראה יפה?", מיד אמרתי לו "חורש, אל תשנה פוזה, השאר כל הזמן במצב טבו אתה עומד ואל תדוץ", הוא המשיך ללכת באותה פוזה והחברה האמינו שאכן חורש עטה נחוח באף.

חברים מספרים על חורש יחזקאל ז"ל

אחת הבעיות של חורש היתה לקום בבקר לעבודה, וכל בקר דאגתי שיקום בזמן לעבודה, על מנת לא להסתבך עם המשק. באותה תקופה יואל היה סדרן עבודה ואתו לא היה נעים להתקל. בקר אחד נגשתי להעיר את חורש, נסיתי בתחנונים, בשכנועים והבחור סרב לקום, בדיוק מגיע לחדר יואל סדרן העבודה, ושאלתו הראשונה היתה "מה אתם עושים פה? איך זה שאתם לא בעבודה?". אני מנסה להסביר ליואל שלחורש יש כאבי ראש והוא עומד לקום. שום דבר לא עזר. יואל בשלו "חייבים לצאת מיד לעבודה, זה לא יתכן, כל הקבוצ כבר עובד ורק חורש עדיין במיטה". לחורש כבראה "נשבר", פקח עין תורנית וצעק לעבר סדרן העבודה יואל, אני מבקש ממך לצאת החוצה", אחרי המשפט הזה סדרן העבודה יצא מכליו ולא ויתר עד שיצאנו מהחדר.

משה רכטמן - חבר כחה גרעין.

הכרתי יחזקאל לגמרי אחר, שנה לפני שנפטר היתה לי בעיה אישית שלא ידעתי איך לטפל בה, ואז קבעתי פגישה עם יחזקאל. נדברנו להפגש בתחנת הדלק באשקלון, זה היה אחרי הרבה שנים שלא נפגשנו, נראה לי יחזקאל אחר, רציני, החל להעלות אפשרויות ודרכים שאף פעם לא הכרתי את יחזקאל חושב ומתכנן מהלכים, הפגישה הזאת מאוד עזרה לי, הקלה עלי, הצטערתי שלא פניתי אליו הרבה לפני כן.

חברים מספרים על חורש יחזקאל ז"ל

עמנואל עוז

בתקופת שהות הגרעין בצובה, השתדלנו לעשות חיים, לקחת הכל בקלות. יחזקאל היה היחידי שידע לקשור קשרים עם מבוגרים ממנו, לדבר אתם שיחות ארוכות ומעניינות, מבחינה זו הוא היה די שונה מיתר חברי הגרעין. גם אחרי שגמרנו את צובה, פגשתי בו בניר עוז ובמקומות אחרים, ראיתי יחזקאל אחר, רציני, שקול, מחונן ומיושב. הוא ידע לשמוע אחרים בתשומת לב רבה, היה טוב להיות במחצתו.

מטלון יצחק - חבר גרעין, כיתה, חבר משק צובה.

אני רוצה לתאר את יחזקאל הרציני, נכון שהעולם סביב יחזקאל היה בו הרבה מן ההומור, בעצם זה המרכז והמוטיב שהמרחשו מרבית הארועים סביב יחזקאל. יחזקאל היה רציני, רגשן מאוד, ההומור בא לחפות על מידת הרגשנות הרבה שבו. אני הייתי מן הבודדים שהגיעו לכיתה עם רקע תנועתי, השפה הראשונה שמצאתי עם יחזקאל היתה ככושא הלכוש, לכוש בדרך כלל ככחול עם חגורה רחבה, בלורית גדולה, גם לי היתה בלורית גדולה (הבחור כיום קרח), הלך תמיד עם החולצה בחוץ.

חברים מספרים על חורש יחזקאל ז"ל

פעם שאלתי אותו אם הוא היה חבר בתנועת כוער, והוא החל לספר לי את קורותיו וקורות משפחתו. הרקע הציוני שהיה למשפחה ושרות האחים בפלמ"ח נתנו לו את הכח וההשראה נחיי היום יום, היה פטריוט וקבאי לארץ ישראל במידה בלתי רגילה. נכחה י' שאלו אותנו אם אנו רוצים להצטרף לתנועת כוער וכך עשינו, הגענו לגן במגרש הרוסים, חורש השתלב מיד בחבורה, המקום דבר אל חורש שהחל לשיר ולספר על משפחתו בירושלים. אינני מתפלא כלל שחורש הגיע לשרותי הבטחון, הנושא דבר אליו וזאת בגלל אהבתו לארץ

רפאל מיארה - חבר גרעין, כתה.

מטלון מחזיר אותנו בספור כעשרים וחמש שנה לאחור, בתקופה זו היינו ילדים בגיל 14-15, חורש גר איתי בחדר, ספר לי רבות על שכונת שיכון באדר ועל ירושלים, לי לא היה מושג על אותה תקופה. הרבה מאוד דברים שמשו לי מפי חורש כאינפורמציה לאותה תקופה, הגאווה הזאת במשפחה בירושלים שמשו לו מקור לחקוי.

המשך הזכרונות בחוברת באגדת תולדות

מאכתבים שכתבו לזכרו של יחזקאל חורש

לחורש,

זמן רב ישבתי והתלבטתי כיצד ומה לכתוב כמילות זכרון, לאחד שאיננו עמנו כיום.

לגבי חורש, כפי שכונה בפי כל מכריו, ההגדרה כלל אינה תופסת.

חורש עמנו אמנם באי-שם, אך רוחו מרחפת בקרבנו, וקשה לעכל את ההגדרה הפורמלית יחזקאל חורש נהרג באסון הממשל בצור.

כקצין מתחיל ביחידה, הגעתי נכרך ומעט מבולבל לעיר אל-עריש, ואחת הדמויות

הראשונות שפגשתי בהן, היה חורש, שעבד באותה עת במגזר הערבי.

ללא שום פניות וללא התנשאות, בחיור לבבי ובעיניים מרצדות התקבלתי ע"י חורש

כותיק במשפחת אנשי המודיעין הערביסטים, ומיד שולבתי בבעיות, בלבטים ובתנאי

העבודה, ואין ספק שהיה זה אחד ממאפייניו הגדולים של חורש. החיור המרגיע,

הסלוגה שנועה, עשן מקטרתו, הנכונות לסייע, לתמוך רוחנית ומעשית כאחד, החברות

האמיתית. כל אלה גם יחד חברו באדם זה שערבים כיהודים העריצוהו וכבדוהו.

משימות ישראלית, יהודית וירושלמית, אהבת הפרט והכלל, אהבה לספרות מלווה בלילות

ארוכים של דיונים על ספר זה או אחר, כל אלה וללא קלישאות, אלא בפשטות מציאותית

חברו עמו יחד ואלה גם הקסימו ושבו מיידית את כל הבאים עמו בשיחה של יום יום

לבשיתת עבודה ובשאר פרפראות.

מאכתבים שכתבו לזכרו של יחזקאל חורש ז"ל

פגישתי האחרונה עם חורש היתה בצור, ימים מועטים טרם האסון.
מגישה נרגשת, כמעט עד כדי דמעה מצד שנינו, ושוכ ישיבה ליד שולחן ערוך ובשיחה
מקיפה על כל הנושאים האקטואליים והרוחניים, ובאותה התרגשות שידענו בעבר
באל-עריש, וזאת למרות נתק של שנים לא מועטות עקב הנסיבות.
עיקר השיחה נסב על לבטיו של חורש לגבי תוכן וחיוניות המצאותו בלבנון בכלל
ובצור בפרט, כאשר מוטיב געגועיו למשפחה ולילדים היה המוטיב העיקרי, ולא עוברים
ימים רבים והנה האסון המחריד שגודע את חורש מאתנו ומשאיר את כל מכריו, מוקיריו
ומעריציו עם המהיות והשאלות.

עימו לעד

אודי שגיא - חיל מודיעין.

כמה חיוכים עולים במוחי שעה שנזכרים בך.

כמה צחוקים מתגלגלים באזני בשפניך מחייכות אלינו, והסיגר נעוץ בפוך.

לזכור אותך זה לזכור את היפה, השמח והאושר שבחיים. תמיד מקרין חוויות מעצמך ו"שוטף" ספורים לאין ספור.

זרפנו מצטלבות במזרח הרחוק בשרות משרד החוץ, ומאז ההיכרות עמך - תמיד היא חגיגה נעימה. מפגשים של חברות אמיתית, הווי משותף שליכד את "חבורת הבטחון" ואתה בתוכה. לא נשכח לך את ספורי אלף הלילה ולילה שלך על הפיליפינים המחובלים בצבעים ובהמחשה חיה, וחיוס כשאנחנו פה מזכיר כל מקום את ספוריך.

גז המזרח - חזרה לארץ - כל אחד לדרכו, ואתה כצפוי "מתיישב" במושב גיאה ומישימים קטלאות בזעיר אנפין כדבריך, ושעליה גאווהך "הדסא שלי והשתילים שלי ואסתר והילדים שלי".... זבולך שמח וטוב לב.

ובמפגשים שהיו לנו בביחך החדש - אתה רוקם תכניות לעתיד: לימודים, ירושלים שאהבת וניצן שבדרך.

מאכתיב סכתבו לזכרו של יחזקאל חורש ז"ל

ב"כנס בורגתה"י כמובן היית בועדה המכינה, ובעצם היית מסמר הערב.

קפויך קלח וזרמו בהומור בריא ואהוב על כולם.

לכורני מפגשנו האחרון, טרם יציאתי למנילה. קבלת את פני כשניצן בזרועותיך וכולך

קורן מאושר. חשבנו שנספיק עוד להתראות ובכל מקרה להפגש במנילה, אך גורלות

והפוכות החודשים האחרונים רצו אחרת, ובערב יציאתי נפרדו כולם בביתי - בלעדי.

שוב במנילה - רקמנו במחשבותינו, אלכס ואני - תכניות, והשתעשענו בדמיונות משותפים

שלנו אחר. בעבודה ובהוי הפיליפינים שכה אהבת. רצינו מאוד שתצטרף אלינו.

כשנראו הדברים מוחשיים יותר, הפכתי קצר רוח וחסר סבלנות, והפצתי כך במכתבי

האחרון שתמהר לבוא

הגורל רצה אחרת, מכתבי נשאר ברכב, ביום האסון בצור. ללא מענה - ואנחנו המומים!

חורש יקירי, השמחה והחיוך שלך שמורים אוננו לעד, והכתיבה קשה היא כי אתה

אצב לא אהבת.

המיד בזכור ונספר על חורש עם הכובע האוסטרלי, הסיגר הפיליפיני, החיוך הנצחי ואהבת

מארץ.

נחמיה.

מאכתיב סכתו לזכרו של יחזקאל חורס, ז"ל

חורס,

זו הבתולה מנפת דרום שכותרת עליך ואליר. מתכוונים להוציא איזה עלון.
מארגנים גם ערב התייחדות, אתה מכיר את זה בטח, אז אנחנו כותבים מי היה מאמין?
אני יושבת, מנסה לתאר אותך כמו שתמיד עושים אחרי שמישהו הולך, אז במה להתחיל?
אולי אתחיל באזניים שתמיד כשישבנו על השולחן בנפה, ניסינו לחאר איך תמריא בעזרתך,
מספיק שתפנף בהן כמו כנפיים.

השולחן של הנפה - הוא יכול לספר הרבה עליך, שם רצו כל הספורים שלך, וכמה ספורים
היו לך, כל מילה שלך הייתה מלווה בספור ארוך, על השולחן הזה ספרת את הבדיחות הגסות
שלך, כתבת את כל המזכרים שתמיד בשארו בתיק שלך ואף פעם לא הגיעו לידידס, על השולחן
זה הצגת בגאווה את הדרכון שלך, מלא בעשרות חתימות מארצות רחוקות ומוזרות, ואנחנו
ישיבנו מלאות התפעלות, שם גם התגאית באסתר שאחרי ארבעה ילדים נראית כמו הבת שלך,
ועל הבת שלך הגדולה שמעריצה אותך.

ו שאולי אתחיל בחיור שלך, החיור הנצחי שאף פעם לא ירד מעליר, אני חושבת שמעט
אנד פעמים ראיתי אותך בלי חיור, עו עכשיו כשאני מנסה לצייר אותך מולי, אתה תמיד
זפיע מחייך ולפעמים גם סיגר נעוץ בקצה, וכשהייתי אומרת לך שהסיגרים שלך מסריחים
יית אומר לי שאני מריחה את עצמי ומעלילה עליך שזה הסיגרים.

היית יודע כמה הייתי מוכנה לתת עכשיו ובלבד שהחזר טוב יסריח מסיגרים.

מאכתיב סכתבו לזכרו של יחזקאל חורש ז"ל

החיוך הנצחי הזה - אמר לי פעם בן-מיכאל, קצת לפני האסון - שלכל רכז יש לפעמים מצבי רוח, מלבד חורש, חורש - עם כל בעיה שתייה לו, אף פעם לא נוכל לראות זאת, הוא תמיד יגיע מחיך.

מה שאהבתי אצלך היה שכאשר נעדרת מהנפה ליומיים, חמיד היית מתקשר, ולא כדי שנבדוק לך משהו, או כי חפשת את אבי, סתם, כדי לשאול מה שלום הבתולות ואיך מסתדרים, מפילו מצור התקשרת כל שבוע לפחות,

בכלל, הרמאויות הקטנות היו התענוג שלך, איך בחג הקרבן ניסית לשכנע אותי שאני חייבת לנשק את המכובדים, אחרת אקלקל לך אח כל הערר ואשחית יחסים...

אולי אתחיל לחאר אותך בערבית שלך, הערבית שהייתה משתרבת גם לעברית שלך בלי סוף, מתגמים שלמים - איך המנהגים וחשפה שלהם היו טבועים בר, כאילו נולדת איתם.

אבל אתה היית מולדל בהם, מניף יד ואומר: "כל מה שיעשו - דבר לא יעזור, אלה ערכי".
אני שאספר לך איך היית גאה במשק שלך, בגינה שלך, אפילו הבטחתי לי שכשתרד מלבנון תביא לי ורדים מהגינה שלך בגיאה.

חורש - אני לא יודעת אם ראית, אבל באותו יום ראשון, שט, על הר הרצל הייתי אני זו שהבאתי לך פרחים, זר ענק, אתה לא הספקת להביא לי.

אז חורש - במה להתחיל?

שרית

גיא, 20 דצמ' 79.

נועה בנדה והילדים המון שלום.

כיף אמיתי לקבל מכתב בכתב יד מוכר וחביב, גם פה, במכצרי. אני לא פטור בלא כלום. גם כאן משיגה אותי עינו הפקוחה של האח הגדול.

אנחנו מושבניקים, אך לא חקלאים, כלומר, לא חקלאים של סמס, שחלנו דשא, עצים פרחים והכל... אך כל זאת מטעמים של איכות החיים. זרעתי חלק מהשטח חציר ואני ממתיך שיתר החלקות יתיבשו מגשמי הברכה שירדו עלינו לטובה.

אני חזרתי לעבוד וכנראה לשנה בלבד, כי חתמתי על זכ"ר ללימודים אקדמאיים באוניברסיטה אוג' 80. זה חלוט ישן שסוף סוף יצא אל הפועל. בינתיים רצים בשטח עם הרבה עבודה שהשאירו בקורי הקיץ ברצועה, אפילו העתונים מלאים בספורים, יש עליה מתמדת בפגועים וגם הצלחות לא חסרות.

שוב אתה מנצל את התמונות היפות מכלי לאפשר לי להשיב מלחמה שעה, תמיד היית גבור נגדי. חשוף מול תותח חסר מעצורים. רק הכרותוּזומים החורשיים שלי שומרים עלי מכל פגע, ולכן תמיד טוב לי. תמיד אני אומר שאני האדם האחרון שיש לו תלונות נגד החיים. דבר אחד אני מאוד רוצה, בקורת רמב"ח-רמב"חית ורמב"חיים קטנים וגדולים אצלי בגיא, חגי שחל בצל לכנדה, מה לשחול לך נועה?

בארונות הספרים ליד המיטה מונח עלון אסיה, עלון שמזכיר לי כל כך הרבה, מקומות,

מאכתביו של יחזקאל חורש

אנשים, נופים ורגעים שקשה לשחזרם מבלי לקלקל את מקוריותם. חבורה כזאת פוגשים פעם אחת בחיים. העלוו בא להשלים זכרונות מרגשים טובים ובלתי נשכחים, כמו טאלתרמן כותב : "את הרעות הזמן זורה כאפר, אבל הטוב לעד לא ימחה".
אכן, אני זוכר רק את הטוב מטליחותי בחו"ל.

מהי רואים אותך בביתנו החדש. נכסה את הדשא שצומח פרא, שיהיה מקום לשולחן הביליארד והעיקר "נמחירה עלה אל דוניה אל חלואה ובנחיה".
יבוא האביב עם החולצות הדקיקות והדובדבנים, והאפרסקים, והתפוחים וגם החצילים, כל הדברים שמבלבלים לי את הכרומוזומים ומזכירים לי שאני חי לא בכדי.
העולם יפה, תלוי איזה משקפיים חורשיים באותו יום.
כיף אל מרה ואל אורלדז ואל נמרוד טבעק? בינתי כיברת חילס ולאזם נחפז עליה...
יען כי... אהיה שבא בטרם עת.

בחיי הממשלה הזאת שאני מהגעגע
דיש מכל המשפחה.

שלכם חורש.

מנילה ו יולי 79.

אלכס, אלכסות ואלכסים שלום.

עצבות נפלה עלי ועל אסיה ביום דגול זה!!!

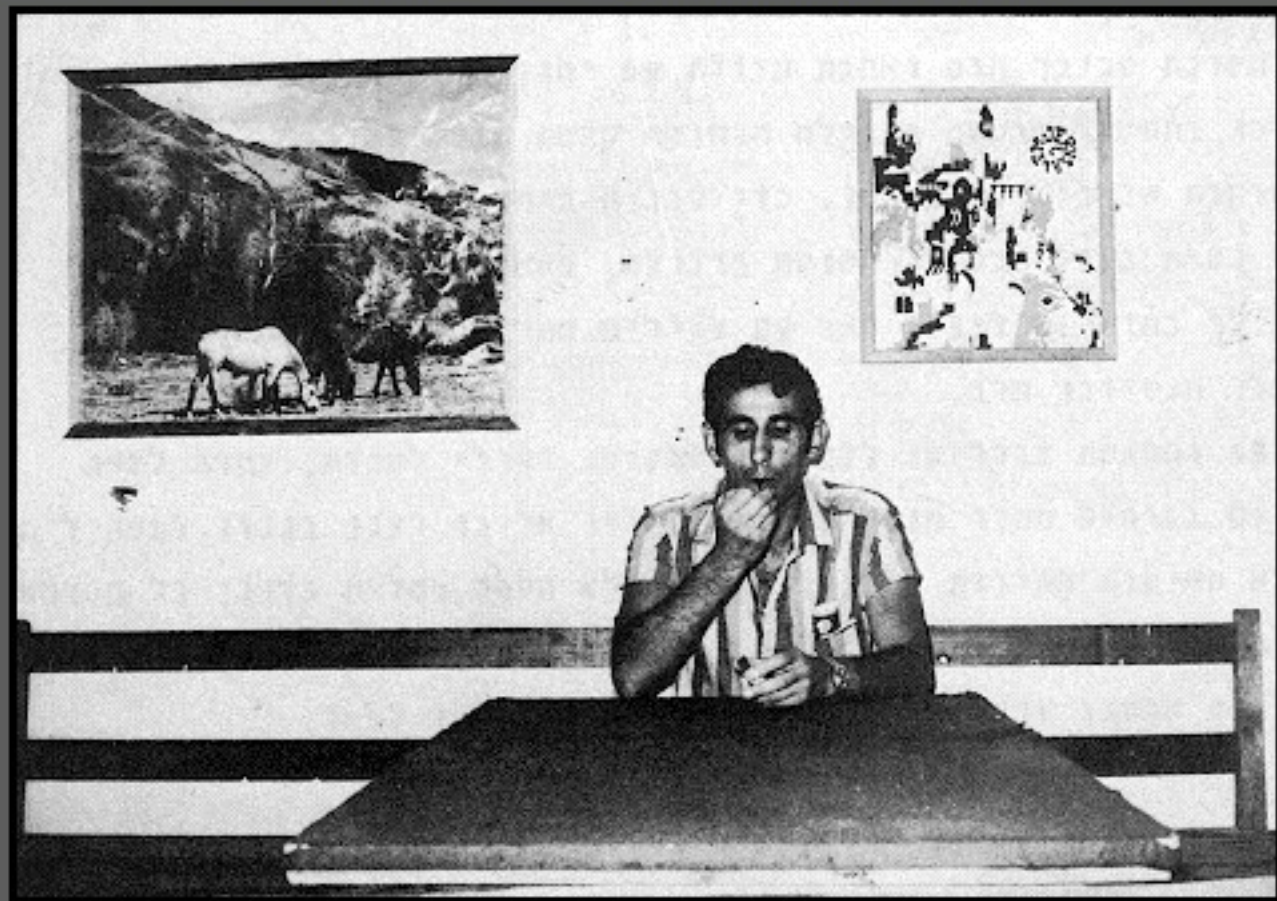
אושר בלתי מתפשר עם רגע הנחיתה בלוד. בקור סאדאת מחויר לעומת המתרחש לעתיד.
בנדה השאיר מכתב שסחט ממני דמעות תדהמה. והוא גם כתב שקל יותר להתבטא בכתב, אתה
ואני יודעים עד כמה זה נכון, מכל מקום, קשה לקשר בין בנדה הרמב"ח לבנדה כותב
המכתב, מצד שני, אנו יודעים שזה בדיקוק אותו אדם, רק טוב ובן אדם.
אין ספק שתמונות אסיה יעלו ויצופו במסך מול עיני בנסיעה בעזה או בסיני החצויה.
תמיד זכרונות טובים. נהניתי מאוד להתארח בביתכם, סמדר תמיד השכילה לתת הרגשת בית
חמים ונעים. אני בשוט אופן לא רואה נסיעה זו כפרידה מכם, רוצים לראות אתכם מהר
בארץ.

כתבו הרבה בכדי שהנתוק לא יהיה חד ומוחלט.

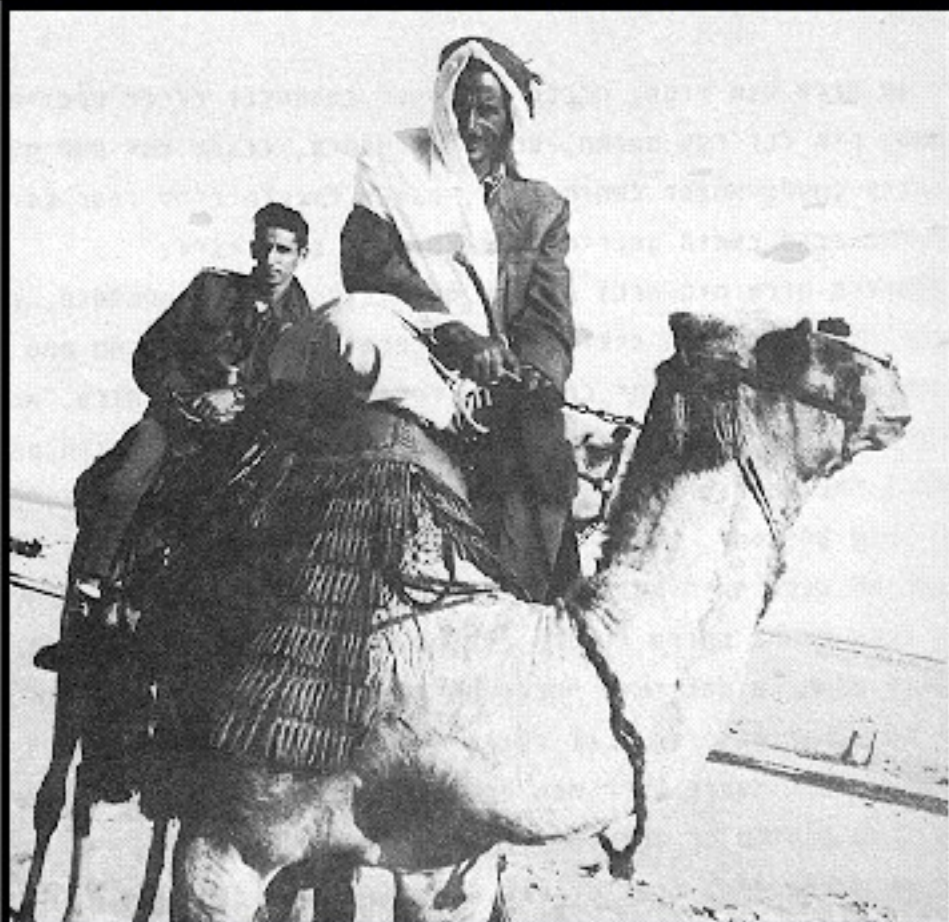
נשיקות חמות לסמדר החמודה שלך ולילדים האלכסים מאוד, כולנו אוהבים אתכם ובטוח
שנתגעגע.

החורשים.

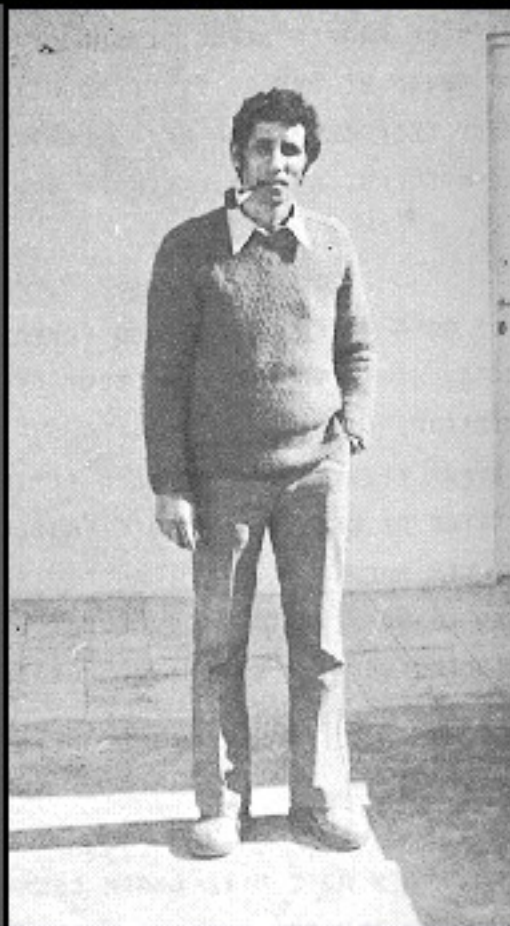
מתנאיו של יחזקאל חורש"ל

מתצאומיו של יחזקאל חורש"ל

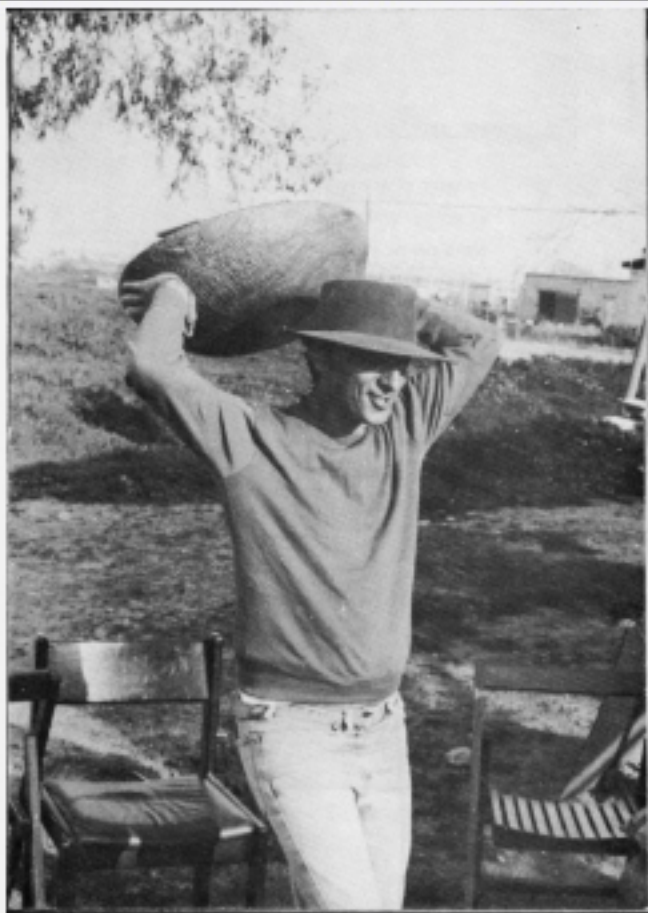

מתצאונים של יחזקאל חורש ז"ל

מתצאו'יו של יחזקאל חורש ז"ל

- 3 -

דברי הספד על קברו מפי מפקדו :

אליהו הרוש.

אסתר, לימור, חגי, אסי וניצן.

משפחת חורש העניפה.

אבד לכם בן ובעל משפחה למופת.

אנו אבדנו היום עובד ורע, שוב לא יהיו פנינו כתמול שלשום

ושוב לא תהיה החבורה כפי שהיתה.

מהפלחה ומסדור העבודה של קבוץ צובה הגעת ישירות אלינו לנושא

חדש עבורך, ולא עבר זמן רב והתגלית כערביסט ממדרגה ראשונה, כאילו שהשפה הערבית ומנהגיה שגורים בפין מזה עידן ועידנים.

היית בין מקימי התשתית שלנו בעזה של שנות ה-70 הקשות, ובסיני,

במדבר בלתי מוכר הקימות תשתית ששרתה ומשרתת את השירות עד עצם היום הזה,
בו בזמן היית בין מניחי היסוד של חבורה מופלאה שכלה נמצאת
עמך כאן ומלווה אותך בדרכך האחרונה.
באשיותך הקרנת סביבך חום ואהבת הזולת עם יהודים וערבים כאחד.

בהמשך דרכך בתפקיד אבטחה במנילה הרחוקה שמשת מגנט לחברים
נוספים בארצות רחוקות שנצבים עמנו כאן. כדי לבנות ביתך החם חזרת מוקדם
מכפי שנקבע, ושוב נשאת בעול הבטחון השוטף ברצועה, כאשר אתה בוגר יותר,

אך הדבר לא הפריע לך כהוא זה ליצור קשר עם צעירים ממך כשהם לומדים לאהוב
אותך ולשתות בצמאון מנסיונך הרב.
השנים חלפו והרגשת צורך עז ללמוד ולהתקדם, ואולי לשנות, עמדת לצאת
בשנה הנאה ללימודים גבוהים מתוך מגמה שבסופם תחזור אלינו רענן ונכון לתפקידים

חדשים, נקראת למלא משימות השירות בלבנון, יצאת ללא הסוס ומלאת כדרכך כל הנדרש ממך,
ממשימה זו לא חזרת.

דמותך תלווה אותנו עוד זמן רב, תהיה חסר לכלנו עד למאד.

אסתר והילדים, חזקו ואמצו אנו נמשיך ללוות אתכם ותהיו תמיד
חלק ממשפחתנו.

אין נחומים על אבידתכם, נשתדל להמשיך בדרך אותה סלל.

יהי זכרו ברוך

=====